

Skjemainformasjon

Skjema	Søknadskjema ABM-utvikling (bokmål)
Referanse	292148
Innsendt	15.10.2009 11:20:06

Opplysninger om søker

Søker	
Navn på organisasjonen	Maihaugen/Dikterhjemmene
Institusjonens leder	Ågot Gammersvik
Postadresse	Maihaugveien 1
Postnummer / Poststed	2609 Lillehammer
Tlf. til organisasjon	61288900
Prosjektets kontaktperson	Torunn Herje
Tlf. til kontaktperson	90067836
E-post til kontaktperson	torunn.herje@maihaugen.no
Nettside	http://www.post@maihaugen.no
Org. Nr	955378024

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt

Søknaden gjelder Møteplasser for kunnskaps- og kulturformidling

- prøver ut nye former for kommunikasjon og formidling i et abm-perspektiv
- skaper attraktive fysiske og digitale møteplasser og gjerne kombinerer disse
- stiller spørsmål og sporer til debatt
- legger til rette for kulturmøter
- er en del av nasjonale satsinger som f.eks. Digitalt fortalt

Tittel på prosjektet "Ordets kraft", en dag på Aulestad

Sammendrag av prosjekt

"En dag på Aulestad" er et utviklingssamarbeid mellom Dikterhjemmene, Maihaugen og Kulturmenyen, Oppland fylkeskommune om en tverrfaglig produksjon som skal ut til ungdomsskoler og den videregående skolen i den kulturelle skolesekken 2010-2011 (Bjørnsonåret 2010). Prosjektet løfter fram den samfunnsengasjerte Bjørnson; Bjørnson som en internasjonal skikkelse i kampen for blant annet slovakene på begynnelsen av 1900-tallet.

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn:

Bjørnstjerne Bjørnson er en av de norske litterære skikkelsene man på et tidlig tidspunkt i skoletida blir kjent med. Det er først og fremst litteraturen – enten det er "Ja, vi elsker" eller Bondefortellinger – som formidles på skolen. Selv om litteraturen er sentral for forståelsen av norsk kulturarv og framveksten av den norske nasjonalstaten, gir et slikt perspektiv ikke en full forståelse av Bjørnson som person ei heller den sosiopolitiske rollen han hadde i sin samtid:

" ... " Oppgiv Politiken!" Hver eneste Gang jeg ser Dig træde frem paa den politiske Arena, tænker jeg paa, hvilke herlige Værker Du kunde have skabt, dersom den Kraft, Du her udfolder, var bleven anvendt i Dit virkelige Kalds Tjeneste, i Stedet for rent ut sagt ødes paa Opgaver, som nu engang ikke ligge for Dig..."

skriver Bjørnsons forlegger Fredrik V. Hegel. Den 46 år gamle Bjørnson brydde seg ikke om forleggerens advarsler, og svarer:

"Jeg er den fisken, som svømmer mot strømmen, hvilket er prægtigt – bare af den grun, at så blir en fri for lus og annet utøj; - men man spør ikke strømmen, hvad den synes om, at man trodser den."

Målet med prosjektet er å bryte med bildet av Bjørnson som utdatert og støvete, og gjennom hans artikler, brev og taler vise Bjørnson som en engasjert samfunnsdebattant. Dessuten ønsker vi å vise ungdom at engasjement, gjennom ordets kraft, er viktig og kan utgjøre en forskjell.

Bjørnson og kampen for slovakene – et utgangspunkt:

Allerede i sin ungdom viste han et sterkt engasjement for frihet – enten det gjaldt enkeltindivid eller folkeslag. Bjørnson levde i ei tid hvor Europa var i omveltning – på vei til å bli et kontinent med nasjonalstater. Som ung mann på reise i Europa tok Bjørnson opp tidas impulser og ble en viktig skikkelse i Norges kamp for selvstendighet. Etter at Norge var blitt en selvstendig nasjon trådte Bjørnson nok en gang inn europeisk storpolitikk i det han ble en viktig forkjemper for undertrykte folkeslag i dobbeltmonarkiet Østerrike-Ungarn.

Gjennom brevkorrespondanse med den sydböhmerske advokaten Eduard Lederer får Bjørnson kjennskap til ungarernes madjariseringspolitikk overfor slovakene. Den nye skolelovgiving "lex Apponyi" vedtok at skolene i den ungarske delen av Østerrike-Ungarn skulle madjarisere folkeskolene. Paragraf 19 slo fast at fra 5. klasse skulle alle barn med ikke-ungarsk morsmål være i stand til å uttrykke sine tanker både skriftlig og muntlig på ungarsk. Det var undervisningsministeren grev Albert Apponyi som sto ansvarlig for dette. Apponyi var en aktiv pasifist; det at han samtidig var i stand til språklig å undertrykke folk i sitt eget land fikk Bjørnson til å rase. Språket – det skrevne og talte ordet – blir en sentral kampsak for Bjørnson. Det å rive barn vekk fra sitt eget morsmål er i følge Bjørnson som å "rive hungrige små bort fra deres mors bryst". Dette er en kampsak som fortsatt er aktuell og som elever kan relatere seg til: Tenk ikke å få undervisning på sitt eget språk?

Ordets kraft i samtida:

Gjennom bruk av ordet får Bjørnson fram sitt samfunnsengasjement; ordet blir et verktøy for å påvirke, for å gjøre noe med urettferdighet og undertrykkelse. Hans enorme kraft og integritet gjorde at hans engasjement faktisk gjorde en forskjell – i Slovakia er han fortsatt folkehelt. Ved å ta utgangspunkt i Bjørnsons samfunnsengasjement er det også mulig å gi elevene en kontekstualisert forståelse av en kunstners virke i sin samtid; en samtid gjennomsyret av framveksten av den kulturelle nasjonalismen hvor språket blir et viktig klassifikasjonsgrunnlag for å definere begrepene folk og nasjon. Bjørnson tok til ordet for slovakene mens minoriteter i Norge ennå var et ikke-eksiterende tema for den unge nasjonalstaten. Med denne bakgrunnen er det mulig å bruke produksjonen som refleksjonsgrunnlag til å problematisere nasjonalismen som ekskluderende ideologi – en debatt som stadig er aktuell selv over hundre år etter nasjonalismens gullalder.

Om produksjonen:

"En dag på Aulestad" vil være del Kulturmenyens program for Den kulturelle skolesekken for ungdomskolen og den videregående skole skoleåret 2010/2011. Formidlingsopplegget vil bestå av en enacters nyskrevet forestilling, "Ordets kraft" (se under) og et nyutviklet formidlingstilbud på Aulestad med omvisning i Bjørnsons hjem, den nye utstillingen i låven og lunsj med Bjørnsons favorittrett pannekaker med blåbærsyltetøy (se vedlagt dagsplan). For å gi elevene et innblikk i tematikken i forkant vil det lages en digital introduksjon som legges ut på Digitalt fortalt. Prosjektet gir elever i nærområdet en unik mulighet til å møte Bjørnson i hans eget hjem og gjennom moderne teknologi og kunstuttrykk.

Forestillingen "Ordets kraft" vil være på inntil 45 minutter og ha en mannlig skuespiller.

Scenografien vil være enkel, men moderne og hovedsakelig bestå av fotografisk materiale som blir prosjektert på et lerret. Denne enkle formen er valgt for å få framheve nettopp ordet som kjernepunkt i forestillingen.

Som manusforfatter og instruktør har vi valgt å spørre Morten Hovland (se vedlagt CV), som hovedsakelig har bakgrunn fra film og fjernsyn. Dette er et bevisst valg fra vår side: Hovland vil – med sin bakgrunn bidra til å gi elevene et nytt blikk på Bjørnson. I tillegg har Hovland produsert mye for barn og ungdom og kjenner derfor målgruppen godt.

Forestillingen vil være for elever i ungdomstrinnet og den videregående skole. Den vil bli vist på Aulestad som et ledd i opplegget "En dag på Aulestad" for elever i nærområdet (ca. 3000 elever). Deretter vil forestillingen sendes på turné til alle videregående elever i Oppland. Vi ser også for oss at forestillingen kan turnére i andre fylker, og være et bidrag inn i flere sammenhenger der Bjørnsonåret skal markeres.

2010 er jubileumsår for Bjørnson, og Dikterhjemmene ser det som en god mulighet til å samarbeide med Oppland fylkeskommune for å nå flest mulig i markeringen av Bjørnson.

Framdriftsplan

Framdriftsplan for hele prosjektperioden

Startdato	01.10.2009
Sluttdato	31.12.2010

Aktivitetplaner

Tittel	Fra dato	Til dato
--------	----------	----------

Andre opplysninger/kommentarer om framdrift-/aktivitetsplan.
se vedlagte framdriftsplan

Samarbeidspartnere

Har du en samarbeidspartner? Ja

Samarbeidspartner 1

Navn	Oppland fylkeskommune, kultur og idrett
Formell avtale?	Nei
Postadresse	serviceboks
Postnr / Poststed	2626 Lillehammer
Kontaktperson	Herdis Hølleland
Tlf. til kontaktperson	98094273
E-post til kontaktperson	herdis.holleland@oppland.org
Rolle	Fylkets kontaktperson og koordinator for prosjektet. Vil samordne fylkets arbeid og fungere som bindeledd mellom museum, manusforfatter og skuespiller.

Prosjektbudsjett

Prosjekt

Ettårig eller flerårig prosjekt? Ettårig

BUDSJETT FOR FØRSTE ÅR

Utgifter

Hva	Beskrivelse	Sum	
Personalkostnader (lønn/overhead)	Honorar manusutvikling basert på Dramatikerforbund	kr 240 000,00	
	Bearbeidelse av manus, prøveperiode 5 d	kr 7 500,00	
	Instruktør, regi	kr 60 000,00	
	Skuespiller, 22 dager a 3000 pr. dag	kr 66 000,00	
	Teknikker 7 d a 3000 pr. dag	kr 21 000,00	
	Prosjektutvikling, research Maihaugen	kr 50 000,00	
	Digitalisering av foto	kr 70 000,00	
	Varer/utstyr	Sceneografi	kr 100 000,00
		Teknisk utstyr, lys/lyd	kr 100 000,00
	Tjenester kjøpt av andre	Busstransport til Aulestad 150 elever x 20 dager	kr 171 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	Rettigheter brev og bilder	kr 50 000,00	
	Leie av produksjonslokale	kr 10 000,00	
	RDO prøveperiode, skuespiller	kr 35 200,00	
	RDO manus, regi	kr 9 600,00	
	Studietur Slovakia	kr 15 000,00	
	OFK, adm og prosjektledelse	kr 100 000,00	
	Omvisning og bespisning Aulestad (3000 elever)	kr 180 000,00	
	Uforutsatte utg	kr 100 000,00	
	Utgifter forestillinger Aulestad	kr 300 000,00	
	Utgifter forestillinger, turne	kr 160 000,00	
Totale utgifter		kr 1 845 300,00	

Inntekter

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum ABM-utvikling</u>		<u>kr 500 000,00</u>
OFK, produksjonsmidler til "Ordets kraft"	Ja	kr 250 000,00
OFK, prosjektledelse og prosjektutvikling	Ja	kr 100 000,00
OFK, gjennomføring- og turnemidler	Ja	kr 500 000,00
Maihaugen, prosjektutv og research	Ja	kr 50 000,00
Maihaugen, gjennomføringsbidrag	Ja	kr 80 000,00
Norsk forfattersentrum, støtte produksjon	Nei	kr 300 000,00
Næringslivet	Nei	kr 65 000,00
Totale inntekter		kr 1 845 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Vedlagte søknadsbudsjett gir en bedre oversikt over fordelingen av utgifter på henholdvis utvikling av forestillingen "Ordets kraft", gjennomføringsutgifter (transport, inngang, bespisning) og utgifter til selve gjennomføring av forestillingene både på Aulestad og på turne.

Vedlegg

- Kort CV Morten Hovland.doc
- Curriculum Vitae - ARCHHER FOCUS.doc
- Fremdriftsplan.doc
- Produksjonsbudsjett.xls